

**UCHWAŁA NR V/42/2024
RADY GMINY W BUDZOWIE**

z dnia 20 września 2024 r.

**w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie
Budzów na lata 2024-2030”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) w związku art. 6 ust. 1 oraz art. 6 ust.2 pkt 1) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz.U. z 2024r. poz. 424 z późn.zm.), Rada Gminy w Budzowie uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Budzów na lata 2024-2030" w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Budzów.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XXXII/323/2022 Rady Gminy w Budzowie z dnia 31 marca 2022r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Budzów na lata 2022-2025".

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

Przewodnicząca Rady
Gminy

Kamila Nitecka

Załącznik do Uchwały
Nr V/42/2024
Rady Gminy w Budzowie
z dnia 20 września 2024 r.

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB
DOZNAJACYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE BUDZÓW
NA LATA 2024 – 2030

Budzów 2024

1

Spis treści

WPROWADZENIE.....	3
1.1. Podstawy i regulacje prawne programu.....	5
1.2. Uzasadnienie wprowadzenia programu.....	8
CHARAKTERYSTYKA GMINY BUDZÓW	9
2.1. Dane demograficzne	9
2.2. Oświata	9
2.3. Kultura.....	10
2.4. Ochrona zdrowia.....	11
2.5. Zasoby Gminy w zakresie rozwiązywania problemu przemocy domowej. 11	
2.6. Zasoby instytucjonalne w obszarze pomocy rodzinie dotkniętej przemocą domową.....	13
PROBLEM PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE BUDZÓW	14
Diagnoza zjawiska przemocy domowej.....	
ANALIZA SWOT	21
ADRESACI, CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU.....	22
5.1. Adresaci Programu.....	22
5.2 Cel główny i cele szczegółowe.....	23
Monitoring i ewaluacja.....	31
Źródła finansowania.	31
SPIS TABEL	32
SPIS WYKRESÓW.....	32
BIBLIOGRAFIA.....	32

WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową jednostką społeczną i podstawowym środowiskiem funkcjonowania człowieka. W rodzinie osoba ma możliwość rozwijania i kształtowania swojej osobowości, poglądów i systemu wartości. Więzy łączące jej członków charakteryzuje trwałość, wzajemne zaufanie oraz poczucie bezpieczeństwa. Dom rodzinny jest dla wielu osób miejscem do którego chętnie wracamy. Dlatego osoby, które doznają przemocy w środowisku domowym, rodzinnym towarzyszy wielkie cierpienie fizyczne, psychiczne, emocjonalne, gdyż dotyka ono ich podstaw na których opiera się ich funkcjonowanie i zaburza poczucie bezpieczeństwa.

Zgodnie z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 przyjętym w listopadzie 2023 roku przemoc domowa jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach jednym z głównych problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku¹. Badania i statystyki wskazują, że wpływ na występowanie przemocy ma: dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia, uzależnienie od alkoholu lub jego nadużywanie a także coraz częściej używanie substancji psychoaktywnych. Badania przeprowadzone w ramach Lokalnej Diagnozy zjawiska przemocy domowej na obszarze Gminy Budzów w 2024 r. potwierdzają Ogólnopolskie wnioski dotyczące korelacji stosowania przemocy i występowania jednocześnie problemu alkoholowego. Mieszkańcy gminy wskazali, że jedną z najczęstszych przyczyn stosowania przemocy domowej bierze się z nadużywania alkoholu – alkoholizmu członków rodziny. Tę opinię potwierdzają także badania wykonane w grupie osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy. Zwrócono uwagę, że w ramach realizacji procedury Niebieskiej Karty w większości podejmowanych spraw są kierowane wnioski do Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Gminie Budzów.

Przyczyny stosowania przemocy to nie tylko uzależnienie od alkoholu, lecz mogą one wynikać z przyczyn osobistych, frustracji, stresu, zaburzeń psychicznych, braku więzi

¹ Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy domowej na lata 2024-2030, Warszawa 2023 Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 Listopada 2023 r. poz,1232.

emocjonalnych. Ponadto przyczyn tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w społeczeństwie w którym żyjemy. Przemoc domowa jest zjawiskiem trudnym do ujawnienia w związku z tym, że osoby doświadczające przemocy boją się, wstydzą, często nie wierzą w skuteczność pomocy. Nie bez znaczenia jest fakt, że „ofiary” i „sprawcy” łączą bliskie więzi rodzinne i emocjonalne. Przemoc domowa bardzo często jest przyczyną poważnych trudności osobistych, społecznych i zdrowotnych. Niejednokrotnie przemoc prowadzi do naruszeń norm moralnych i prawnych. Osobami dotkniętymi przemocą domową są zarówno dorośli, jak i dzieci, natomiast osobami stosującymi przemoc są zazwyczaj osoby dorosłe – zdecydowanie częściej mężczyźni niż kobiety. W literaturze można znaleźć wiele definicji tego zjawiska. Przemoc kojarzy się z brutalnością, okrucieństwem, przestępczością.

Przemoc jest definiowana w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r., w której przemoc domową należy rozumieć jako **„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:**

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;**
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;**
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;**
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;**
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”².**

² Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

1.1. Podstawy i regulacje prawne programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Budzów na lata 2024 – 2030 realizowany będzie m.in. w oparciu o następujące dokumenty i akty prawne:

Dokumenty prawa międzynarodowego:

- Rekomendacja Rady Europy 1450 (2000) dotycząca przemocy wobec kobiet w Europie.
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rec.(2002)5 w sprawie ochrony kobiet przed przemocą z dnia 30 kwietnia 2002 roku.
- Deklaracja o Eliminacji Przemocy wobec Kobiet z dnia 20 grudnia 1993 roku Rezolucja 48/104 Zgromadzenia Ogólnego.
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (85)4 w sprawie przemocy domowej z 26 marca 1985 r.
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (90)2 w sprawie reakcji społecznych na przemoc w rodzinie z 15 stycznia 1990 r.
- Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

Akty prawa krajowego:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny;
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

Rozporządzenia wykonawcze:

- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie zespołu monitorującego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru pouczenia rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka, któremu pracownik socjalny zapewnił ochronę w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową.
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej.
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony.

W literaturze przedmiotu wyróżnia się następujące formy przemocy:

- a) **Przemoc fizyczna** – nazywana również gorącą, to każde agresywne zachowanie polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy zasinień (m.in.: popychanie, obezwładnianie, szarpanie, policzkowanie, uderzanie pięścią, kopanie, duszenie, rzucanie przedmiotami, użycie przedmiotów lub narzędzi niebezpiecznych, mogących spowodować utratę zdrowia lub życia).
- b) **Przemoc psychiczna** – nazywana również zimną, to umyślne agresywne działania, wykorzystujące nie tyle siłę fizyczną lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie u ofiary pozytywnego obrazu własnej osoby, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych. Zachowania sprawcy mają na ogół charakter poniżający lub budzący poczucie zagrożenia i wywołują emocjonalny ból lub cierpienie (m.in.: wyśmiewanie, wyzywanie, krytyka, groźby, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami).
- c) **Przemoc ekonomiczna** – przejawia się w uniemożliwieniu dostępu do rodzinnych środków finansowych, prowadząc do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy (np. odbieranie zarobionych pieniędzy, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy).
- d) **Przemoc seksualna** – wymuszenie pożycia seksualnego lub nieakceptowanych i niechcianych przez ofiarę praktyk seksualnych w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy (np. sprawca stosuje przemoc grozi użyciem przemocy, żeby zmusić ofiarę do stosunku, może zostać skazany za gwałt).

- e) **Zaniedbanie** – stan ciągłego niezaspokajania podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych osób zależnych.

1.2. Uzasadnienie wprowadzenia programu

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, szczególnie poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zatem redakcja niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala dokonać szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej jaką tworzą na co dzień mieszkańcy gminy Budzów.

Celem programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszanie jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy m.in. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Budzów jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu. Istotnym elementem programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez

używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc domową.

Konieczność podejmowania działań zapobiegających przemocy domowej wynika również z zapisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn.zm.) oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2023r. poz. 803).

CHARAKTERYSTYKA GMINY BUDZÓW

2.1. Dane demograficzne

Według stanu na 31 grudnia 2023 roku, liczba ludności gminy Budzów wyniosła 8 866 osób (dane pozyskane z Ewidencji Ludności), z czego 4472 stanowiły kobiety, a 4394 mężczyźni.

2.2. Oświata

W Gminie Budzów w 2023 roku funkcjonowały następujące placówki oświatowe:

- ✓ Zespół Szkolno - Przedszkolny w Baczynie,
- ✓ Szkoła Podstawowa w Bieńkówce,
- ✓ Szkoła Podstawowa Nr 1 Budzów,
- ✓ Szkoła Podstawowa Nr 2 Budzów,
- ✓ Szkoła Podstawowa w Jachówce,
- ✓ Zespół Szkolno - Przedszkolny w Palczy,
- ✓ Szkoła Podstawowa w Zachełmnej,
- ✓ Przedszkole Samorządowe w Bieńkówce,

- ✓ Przedszkole Samorządowe w Budzowie.

2.3. Kultura, Sport, Rekreacja

Na terenie gminy Budzów działalność kulturalną prowadzi Biblioteka i Ośrodek Animacji Kultury Gminy Budzów z siedzibą w Palczy, która oferuje szereg działań społecznych dla wszystkich grup wiekowych.

Obok funkcji rekreacyjnej, upowszechnieniowej, aktywizującej, wychowawczej, edukacji kulturalnej czy integracyjnej pełni funkcje pomocy i współpracy dla ruchu społeczno-kulturalnego całego środowiska, w którym rozwija swoją działalność. Ośrodek podtrzymuje i kultywuje tradycje kultury gminy i regionu, uczestniczy w realizacji wychowania regionalnego rozumianego przede wszystkim jako pogłębienie wiedzy młodego pokolenia o swoim regionie oraz jako tworzenie warunków do czynnego udziału ludzi w procesie ochrony i rozwoju kultury ludowej gminy i regionu. Przez swoją działalność Ośrodek przygotowuje do odbioru i tworzenia wartości kulturalnych, kształtuje wzory aktywnego uczestnictwa w kulturze, stwarza warunki do podejmowania działalności związanej z rozwojem twórczości artystycznej i sztuki ludowej oraz merytorycznego i finansowego nadzoru i opieki nad amatorskim ruchem artystycznym.

Na terenie gminy znajdują się 3 obiekty pełno wymiarowe do piłki nożnej z całym zapleczem socjalnym: Bieńkówce, Budzowie i Jachówce oraz 2 boiska ORLIK w Baczynie i Palczy. Na terenie gminy działają 2 kluby sportowe: LKS Strzelec Budzów trenujących w następujących kategoriach wiekowych: seniorzy, juniorzy, juniorzy młodsi, trampkarze starsi, trampkarze młodsi. Klub Sportowy LKS Bieńkówka trenujących w kategoriach wiekowych: seniorzy, juniorzy.

W ostatnich latach znacznie poprawiła się baza sportowo-rekreacyjna i wypoczynkowa na terenie gminy Budzów. Większość obiektów jest ogólnodostępna i ich użytkowanie jest bezpłatne.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest kilka placów zabaw w różnych częściach gminy Budzów.

2.4. Ochrona Zdrowia

Na terenie gminy Budzów działają dwa Zakłady Opieki Zdrowotnej:

Niepubliczny Ośrodek Zdrowia w Budzowie i Publiczny Ośrodek Zdrowia w Bieńkówce, które sprawują opiekę nad ludnością w zakresie opieki zdrowotnej. W Ośrodku Zdrowia w Bieńkówce działają poradnie ogólna, stomatologiczna. Ośrodek obejmuje swą opieką pacjentów z sołectwa Jachówka i Bieńkówka oraz innych zgłoszonych zgodnie ze złożonymi deklaracjami. W Ośrodku Zdrowia w Budzowie działają poradnie: ogólna, dziecięca, dla Kobiet, poradnia stomatologiczna. Ośrodek Zdrowia w Budzowie sprawuje opiekę zdrowotną nad osobami zgodnie ze złożonymi deklaracjami przez mieszkańców sołectwa Budzów, Baczyn, Palcza, Zachełmna.

Na terenie gminy w miejscowości Budzów zlokalizowana jest apteka.

2.5. Zasoby Gminy w zakresie rozwiązywania problemu przemocy domowej.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej Zespół Interdyscyplinarny działa od 2011 roku, a w jego skład wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, sądu, Policji, oświaty, ochrony zdrowia. Obsługę organizacyjno-techniczną zespołu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budzowie. Głównymi zadaniami ZI w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są:

- tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej,
- realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej,
- integrowanie i koordynowanie działań podmiotów realizujących procedurę „Niebieskie Karty”,
- ochrona ofiar przemocy domowej głównie dzieci,
- praca z osobami dotkniętymi przemocą oraz z osobami stosującymi przemoc,
- prowadzenie poradnictwa, interwencji, działań informacyjno-profilaktycznych.

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Budzów wraz z obszarami ich działania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1 Zasoby instytucjonalne w ramach realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Budzów

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budzowie	Diagnoza przemocy;
	Poradnictwo;
	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego;
	Prowadzenie Pracy Socjalnej;
	W ramach współpracy z ZIK PCPR Sucha Beskidzka udzielanie pomocy psychologa, mediatora i terapeuty uzależnień;
	Telefon wsparcia ;
	Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących zjawiska przemocy, możliwych form pomocy w ramach instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy;
	Monitorowanie sytuacji rodzin z problemem przemocy
Gminna Komisja ds. Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii	Realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
Oświata	Diagnoza przemocy;
	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy działań edukacyjnych służących wzmocnieniu metod opiekuńczych i wychowawczych;
	Udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych.
	Realizacja działań edukacyjnych służących wzmocnieniu metod opiekuńczych i wychowawczych;
Policja	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Monitorowanie sytuacji rodziny z problemem przemocy;
	Podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
	Podejmowanie działań profilaktycznych dotyczących problemu przemocy;
	Prowadzenie pracy z osobami wskazanymi jako stosujące przemoc domową.
Ochrona Zdrowia	Diagnoza przemocy;
	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Prowadzenie edukacji z zakresu profilaktyki zdrowotnej oraz wpływu stosowania przemocy na rozwój i stan zdrowia dziecka;
Gminny Zespół Interdyscyplinarny	Diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy domowej;

ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz grupy diagnostyczno-pomocowe	Odbywanie wspólnych wizyt monitorujących sytuację w miejscu zamieszkania rodziny z problemem przemocy przez osoby z różnych instytucji zaangażowanych w pomaganie a przede wszystkim pracownika socjalnego i dzielnicowego;
	Inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą domową;
	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
	Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc;
	Podejmowanie i inicjowanie działań z zakresu profilaktyki i edukacji społecznej poprzez podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej;
	Podejmowanie i inicjowanie działań z zakresu poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz w stosunku do grup ryzyka,
	Zrealizowanie diagnozy zjawiska przemocy domowej na obszarze Gminy Budzów.
	Podejmowanie i inicjowanie działań zmierzających do uświadomienia obowiązków i kompetencji służby zdrowia i oświaty w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej
	Tworzenie i zwiększenie zakresu działań oraz dostępności do lokalnych telefonów informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą domową.
	Zapewnienie schronienia dla osób doznających przemocy domowej.
	Rozpowszechnianie informacji na temat działań korekcyjno – edukacyjnych.
	Udział osób zajmujących się problemami przemocy w szkoleniach pogłębiających wiedzę z zakresu przemocy i udoskonalających umiejętności pracy z osobami uwikłanymi w przemoc.
	organizowanie wspólnych spotkań pracowników z różnych instytucji i organizacji w celu poznawania wzajemnych kompetencji, usprawnienia systemu przepływu informacji, wymiany doświadczeń i doskonaleniu współpracy. Podnoszenie poziomu współpracy między instytucjonalnej.

Źródło: Opracowanie własne.

2.6. Zasoby instytucjonalne w obszarze pomocy rodzinie dotkniętej przemocą

Na terenie gminy Budzów funkcjonuje sieć wsparcia instytucjonalnego. Obecnie osoby dotknięte lub zagrożone przemocą domową mieszkające w Gminie Budzów mogą skorzystać

ze wsparcia instytucjonalnego podmiotów działających w Gminie Budzów oraz na obszarze Powiatu Suskiego:

- Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Budzów;
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budzowie;
- Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego działającego w strukturach GOPS w Budzowie;
- Gminnej Komisji ds. Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Gminie Budzów;
- Placówek Podstawowej Opieki Zdrowotnej: w Budzowie i Bieńkówce
- Szkół i przedszkoli z terenu Gminy Budzów;
- Komendy Powiatowej Policji w Suchoj Beskidzkiej;
- Poradni Psychologiczno-Pedagogiczna w Makowie Podhalańskim;
- Da Vinci – Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej Dzieci i Młodzieży w Suchoj Beskidzkiej
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Suchoj Beskidzkiej;
- Zespołu Interwencji Kryzysowej w Suchoj Beskidzkiej ;

PROBLEM PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE BUDZÓW

Wiedzę dotyczącą skali występowania przemocy domowej zawierają m.in. sprawozdania realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (od stycznia 2024 roku Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej) a także sprawozdania z realizacji zadań własnych gminy czy statystyki Policji.

W Gminie Budzów w 2023 r. prowadzono 14 procedur „Niebieskie Karty – A”, z których: 9 zostało założonych w 2023 roku, a pozostałe były kontynuowane z lat poprzednich.

W 2023 r. procedury Niebieskiej Karty zostały sporządzone przez przedstawicieli trzech uprawnionych podmiotów tj. przez:

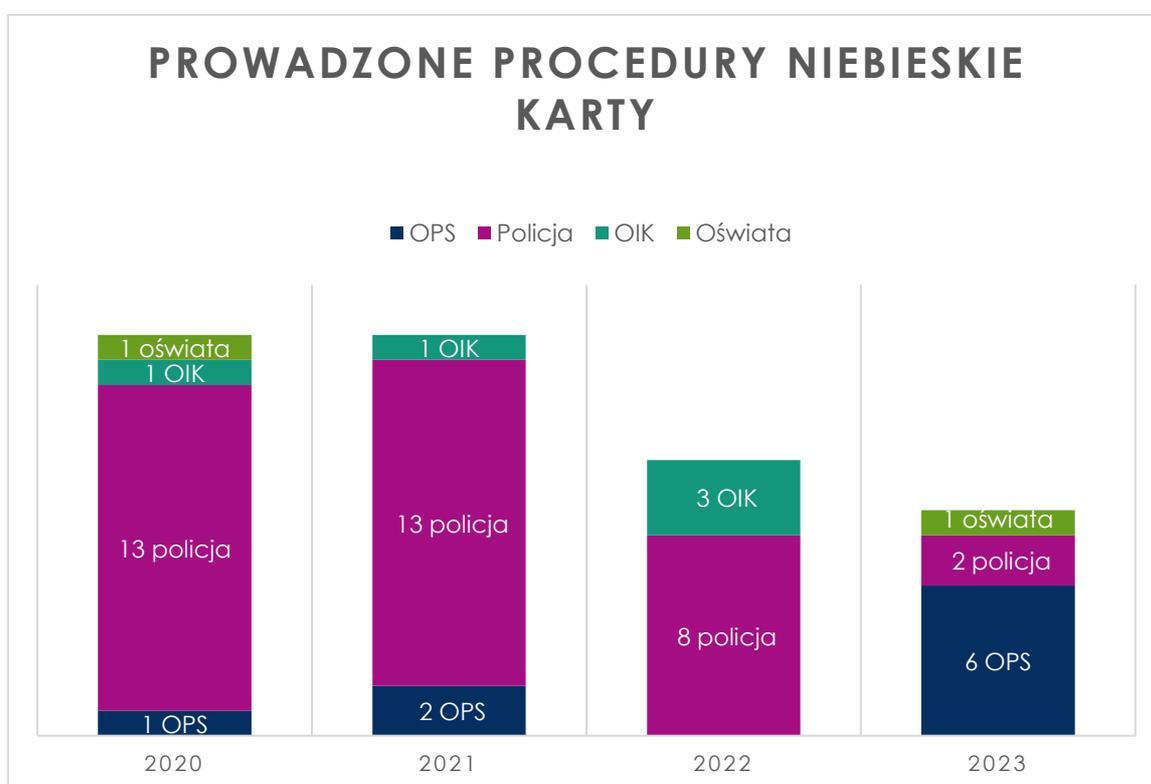
- Pomoc Społeczną (6 procedur),
- Policję (2 procedury) oraz
- Oświatę (1 procedura).

W 2023 r. członkowie Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych i Narkomanii oraz przedstawiciele Służby Zdrowia nie sporządzili żadnego formularza „Niebieskie Karty”.

Na przestrzeni kilku lat widać tendencję malejącą prowadzonych procedur Niebieskiej Karty w Gminie Budzów. W okresie 2020 do 2023 zauważalny był coroczny spadek prowadzonych procedur. Wpływ na spadek prowadzonych procedur miała pandemia Covid-19. Po ustaniu pandemii i ograniczeń z nią związanych zauważono w 2023 r. spadek zgłaszanych informacji dotyczących przemocy domowej a tym samym zmalała liczba wszczynanych i prowadzonych procedur.

Wykres - Liczba procedur NK prowadzona w okresie 2020 - 2023 w Gminie Budzów

Źródło: opracowanie własne.

Zaprezentowane poniżej dane dotyczą działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy i pochodzą ze statystyk prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budzowie

Tabela 1. Rodziny korzystające z pomocy społecznej z powodu przemocy

Rok 2020	2 rodziny
Rok 2021	3 rodziny
Rok 2022	2 rodziny
Rok 2023	2 rodziny

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2020-2023

Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego:

- Rok 2020: 3 posiedzenia
- Rok 2021: 4 posiedzenia
- Rok 2022: 4 posiedzenia
- Rok 2023: 5 posiedzeń

Liczba rodzin objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego:

- Rok 2020: 35 rodzin
- Rok 2021: 24 rodzin
- Rok 2022: 19 rodzin
- Rok 2023: 14 rodzin

Liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego ogółem:

- Rok 2020: 124 osoby
- Rok 2021: 79 osób
- Rok 2022: 52 osób
- Rok 2023: 59 osoby

Liczba powołanych grup roboczych/ diagnostyczno - pomocowych:

- Rok 2020: 22 grupy robocze
- Rok 2021: 24 grupy robocze
- Rok 2022: 11 grup roboczych
- Rok 2023: 6 grup roboczych i 3 grupy diagnostyczno-pomocowe

Liczba zakończonych procedur Niebieskich Kart:

- Rok 2020: 30 zakończonych procedur
- Rok 2021: 15 zakończonych procedur
- Rok 2022: 13 zakończonych procedur
- Rok 2023: 6 zakończonych procedur

Liczba zawiadomień złożonych przez GOPS do organów ścigania ogółem:

- Rok 2020: 5 wniosków
- Rok 2021: 4 wnioski
- Rok 2022: 3 wnioski
- Rok 2023: 1 wniosek

Liczba wniosków skierowanych do Gminnej Komisji ds. Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Gminie Budzów w związku z przemocą , w której występuje problem uzależnienia od alkoholu;

- Rok 2020: 4 wnioski
- Rok 2021: 3 wnioski
- Rok 2022: 1 wniosek
- Rok 2023: 2 wnioski

W Gminie Budzów od 2011 r funkcjonował Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

minimum raz na kwartał obradował w sprawach sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, w których prowadzona była „Procedura Niebieskiej Karty”.

Obecnie Zespół Interdyscyplinarny funkcjonuje zgodnie z Uchwałą Nr XLIV/444/2023 Rady Gminy w Budzowie z dnia 29 września 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy Budzów .

W rodzinach, w których pojawia się problem przemocy występują także inne problemy. Głównym problemem współistniejącym razem z przemocą domową są skłonności do nadużywania alkoholu. W 2023 r. zarówno u osób doznających przemocy jak i stosujących przemoc odnotowano skłonności do nadużywania alkoholu u 9 osób.

W 2023 r. zostały sporządzone przez Grupy Robocze/Grupy Diagnostyczno-Pomocowe łącznie 9 formularzy „Niebieskie Karty C” dla osób doznających przemocy oraz 8 formularzy „Niebieskie Karty D” z osobami, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc domową.

Należy dodać, iż w 2023 r. łącznie w 6 rodzinach podjęto decyzję o zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, w tym z uwagi na ustanie przemocy oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy , natomiast z uwagi na brak zasadności do podejmowania działań wobec rodziny w 0 przypadkach. W jednej rodzinie podjęto decyzję o zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” przez instytucję wszczynającą tj. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Od dnia 30 listopada 2020 r. funkcjonują przepisy ustawy z 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 956). Na podstawie wyżej wymienionych przepisów Policja otrzymała nowe uprawnienie w postaci możliwości wydania wobec osoby stosującej przemoc nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Zgodnie z nowymi uregulowaniami, policjant ma prawo wydać nakaz lub zakaz:

- podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu, jak również

- w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy , (w szczególności w wyniku zgłoszenia przez osobę dotkniętą przemocą , kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków).

W 2023 roku powyższe przepisy na terenie gminy Budzów zastosowano trzy zakazy w trzech rodzinach. Każdorazowo wobec osoby stosowano jednocześnie nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

DIADNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ – GŁÓWNE WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH

Badanie ankietowe przeprowadzone wśród społeczności lokalnej Gminy Budzów

Grupa badawcza: 32 osoby

- Wszyscy respondenci przemoc domową postrzegają jako przemoc fizyczną tj. bicie, szarpanie, kopanie (100 %) oraz przemoc psychiczną, czyli izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie czy poniżanie (68,80 %).
- Łącznie 62,50 % ankietowanych uważa, że na terenie gminy występuje zjawisko przemocy domowej.
- 13 osób (40,60 %) odpowiedziało, że zna przypadki rodzin, gdzie występuje przemoc domowa, 37,50 % słyszała o nich, 21,90 % nie zna takich przypadków.
- 59,40 % badanych zadeklarowało, że bezpośrednio nie spotkało się ze zjawiskiem przemocy domowej w najbliższym otoczeniu, nie była świadkiem przemocy domowej, jak również 62,50 % ankietowanych nie doświadczyła żadnej formy przemocy.
- Łącznie 25 % ankietowanych (8 osób) doświadczyło przemocy fizycznej, 21,90 % ankietowanych (7 osób) doświadczyło przemocy psychicznej.
- Według respondentów to kobiety są najczęściej osobami doznającymi przemocy domowej – tak uważa 84,40 %, kolejno dzieci 34,40 %, mężczyźni, osoby starsze 6,30 % oraz osoby niepełnosprawne 3,10 %.
- Ankietowani uważają, że najczęściej osobą stosującą przemoc domową są mężczyźni 87,50 %, kolejni kobiety 9,38 % oraz osoby starsze 3,12 %.

- Według ankietowanych główną przyczyną przemocy domowej jest nadużywanie alkoholu lub substancji odurzających, jak również w rodzinach z problemem alkoholowym najczęściej dochodzi do przemocy.
- Zdecydowana większość ankietowanych, ponad połowa zgłosiłaby fakt występowania przemocy domowej w jakiejś rodzinie właściwym służbom pomocowym.
- Łącznie 93,80 % respondentów uważa, że świadkowie przemocy domowej powinni powiadomić odpowiednie instytucje o sytuacjach przemocowych.
- W opinii zdecydowanej większości badanych (78,10 %) izolowanie osób stosujących przemoc domową jest najskuteczniejsze w zakresie walki z przemocą domową, jak również leczenie uzależnień 62,50 %.
- W opinii respondentów dobrze oni oceniają skuteczność działań podejmowanych przez właściwe ku temu służby w zakresie walki z przemocą domową (71,90 %), posiadają wiedzę na pomoc jakich organizacji/instytucji może liczyć osoba doznająca przemocy domowej oraz wiedzą gdzie szukać pomocy w Gminie Budzów w przypadku doświadczania przemocy domowej. Zdecydowana większość respondentów zna przynajmniej jedną instytucję działającą w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Badanie ankietowe przeprowadzone wśród profesjonalistów

Grupa badawcza: 51 osób tj. 4 pracowników socjalnych, 37 nauczycieli, 5 pedagogów, 1 asystent rodziny, 2 dzielnicowych, 1 lekarz, 1 pielęgniarka.

- Prawie wszyscy respondenci (98 %) odpowiedzieli, że agresja w stosunku do członków rodziny bierze się z używek – alkohol, dopalacze oraz ze stresu, odreagowywania niepowodzeń.
- Według ankietowanych to głównie uzależnienia są najczęstszą przyczyną stosowania przemocy domowej, ponad połowa badanych uważa, że to stres, frustracja, brak porozumienia i więzi emocjonalnych pomiędzy członkami rodziny są przyczyną stosowania przemocy domowej.
- 49 profesjonalistów widzi potrzebę nawiązywania współpracy z innymi służbami w celu lepszego przeciwdziałania przemocy domowej.
- Łącznie 84,30 % ankietowanych w swojej pracy zawodowej spotkała się ze zjawiskiem przemocy. 94,10 % badanych spotkała się z różnymi rodzajami

przemocy, kolejno: przemoc psychiczna, fizyczna, zaniedbanie, przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej, przemoc ekonomiczna, przemoc seksualna.

- Profesjonaliści na podstawie własnej praktyki zawodowej wskazali, że to dzieci i kobiety są osobami najczęściej doświadczającymi przemocy, natomiast głównie mężczyźni są osobami stosującymi przemoc domową.
- Według respondentów najskuteczniejszymi działaniami w pomocy osobom, które doświadczyły przemocy domowej są kolejno m.in.: prowadzenie pracy z rodziną, terapia, dzielenie pomocy psychologicznej, wsparcie emocjonalne, udzielenie pomocy prawnej, skuteczne egzekwowanie kar dla osób stosujących przemoc domową, profilaktyka i edukacja społeczna, izolacja sprawców przemocy, realizacja procedury „Niebieskiej Karty”.
- 45,10 % respondentów przyznało, iż słyszało o przypadkach występowania przemocy domowej na terenie gminy, 33,40 % zna kilka takich przypadków, 15,70 % zna wiele takich przypadków, natomiast 5,80 % nie zna takich przypadków.
- 21 profesjonalistów (41,20 %) raczej tak postrzega przemoc domową jako istotny problem na terenie Gminy Budzów, natomiast 16 profesjonalistów (31,40 %) raczej nie postrzega przemocy domowej jako istotnego problemu. 8 osób (15,70 %) nie potrafiło jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie, „tak” odpowiedziało 5 osób, natomiast „nie” odpowiedziała 1 osoba .

Badanie ankietowe przeprowadzone wśród uczniów szkół z terenu gminy

Grupa badawcza: 168 uczniów, w przedziale wiekowym: 12 lat/18 uczniów, 13 lat/54 uczniów, 14 lat /61 uczniów, 15 lat/35 uczniów.

- Ponad połowa uczniów 58,90 % odpowiedziała twierdząco, że w szkole do której uczęszczają dochodzi do zjawiska przemocy.
- Formami przemocy rówieśniczej z jakimi się spotkali są kolejno: wyśmiewanie, przezywanie, popychanie, kopanie, bójki między uczniami, rozpowszechnianie plotek i oszczerstw (również poprzez SMS i Internet), szarpanie, wykluczanie i izolowanie z grupy, namawianie do bójki, niszczenie własności, namawianie innych do ataków fizycznych lub słownych, grożenie. Tylko 16,10 % osób nie spotkało się z żadnymi z wyżej wymienionych form przemocy rówieśniczej.
- 62,50 % badanej młodzieży szkolnej odpowiedziało twierdząco, że samemu

doświadczyło jakiegokolwiek z w/wym. form przemocy w środowisku szkolnym.

- Ponad połowa ankietowanych uważa, że nauczyciele w szkole reagują na przejawy przemocy w środowisku szkolnym oraz że posiadają wiedzę na temat instytucji pomocowych, gdzie powinna się zgłosić osoba doświadczająca przemocy domowej.
- Prawie wszyscy respondenci 98,80 % czują się bezpiecznie w swoim domu, w środowisku domowym, natomiast ponad połowa 53,60 % czuje się bezpiecznie podczas pobytu w szkole.
- 92,90 % badanej młodzieży szkolnej odpowiedziała, że nie doświadczyło przemocy domowej oraz 83,30 % że nie było świadkiem przemocy domowej.
- Prawie połowa ankietowanych 45,80 %, gdyby była świadkiem przemocy zgłosiłaby ten fakt odpowiednim osobom, 33,90 % próbowałoby pomóc we własnym zakresie, natomiast 20,20 % nic by nie zrobiło.

ANALIZA SWOT

W celu uzyskania pełnego obrazu systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy Budzów, dokonano określenia słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń, jakie mogą się pojawić w trakcie realizacji zadań związanych z pomocą osobom doznającym przemocy domowej.

Tabela 2 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zasoby Instytucjonalne i specjaliści z obszaru przeciwdziałania przemocy. 2. Współpraca międzyinstytucjonalna w udzielaniu pomocy osobom/rodzinom dotkniętym przemocą. 3. Podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy. 4. Regularna diagnoza zjawiska przemocy na terenie Gminy. 5. Prowadzenie działalności edukacyjno-informacyjnej. 6. Możliwość stosowania przez ZI środka przymusu w stosunku do osób stosujących przemoc w celu ich udziału w programie psychologiczno-terapeutycznym lub korekcyjno-edukacyjnym polegającym na złożeniu zawiadomienia o 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niedostateczna wiedza przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej o wzajemnych kompetencjach, zapleczu. 2. Niedostateczne wykorzystanie przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości już istniejących rozwiązań prawnych dotyczących usunięcia sprawcy z mieszkania, długotrwałe procedury wymiaru sprawiedliwości. 3. Znaczny odsetek dorosłych mieszkańców znających w swoim otoczeniu kogoś dotkniętego problemem przemocy domowej. 4. Panujące w społeczeństwie stereotypy na temat przemocy.

popęlnieniu wykroczenia art. 66c Kodeks Wykroczeń w przypadku nierealizowania przez nich programów.	5. Niechęć osób poszkodowanych do ujawniania przemyocy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>1. Zmiany w przepisach prawnych umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą.</p> <p>2. Dostęp do konferencji, sympozjów, kursów, szkoleń, publikacji które wpływają na zwiększenie kompetencji osób zaangażowanych w realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemyocy domowej.</p> <p>3. Wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemu przemyocy oraz rosnąca liczba osób objętych działaniami realizowanymi w ramach procedur Niebieskie Karty.</p> <p>4. Zapewnienie pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemyocy w ramach Centrum Praw Kobiet, Specjalistycznym Ośrodkiem dla Ofiar Przemyocy w Rodzinie i Okręgowym Ośrodkiem Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem.</p>	<p>1. Negatywne wzorce zachowań społecznych.</p> <p>2. Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach.</p> <p>3. Mała wiedza społeczna na temat funkcjonowania placówek świadczących pomoc osobom krzywdzonym.</p> <p>4. Stereotypy wizerunku osoby doświadczającej przemyocy.</p> <p>5. Większa ilość rodzin w których pojawiają się problemy opiekuńczo-wychowawcze.</p> <p>6. Bierność świadków przemyocy w rodzinie.</p> <p>7. Wzrost przemyocy w komunikacji społecznej oraz mediach (Internet, TV, gry komputerowe itp.).</p> <p>8. Zbyt rozbudowana sprawozdawczość, pochłaniająca zbyt wiele czasu osobom powołanym do pomagania.</p>

Źródło: opracowanie własne.

ADRESACI, CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

5.1. Adresaci Programu

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Budzów w tym:

1) osób doznających przemyocy domowej, w tym:

- a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
 - h) małoletniego – wobec których jest stosowana przemoc domowa; sprawców przemocy;
- 2) osób stosujących przemoc domową;
 - 3) świadków przemocy domowej;
 - 4) przedstawicieli instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy;
 - 5) społeczności lokalnej.

5.2 Cel główny i cele szczegółowe

Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczenie zjawiska przemocy w Gminie Budzów. Na podstawie lokalnej diagnozy zjawiska przemocy domowej na obszarze Gminy Budzów wraz z wskazaniem zasobów instytucjonalnych zdefiniowano cel główny i cele szczegółowe wraz z kierunkami działań. Warto podkreślić, że cele są spójne z obowiązującym od stycznia 2024 roku Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030. Poniżej zostały one przedstawione w formie tabelarycznej. Do każdego celu wskazano kierunki działań zmierzające do jego realizacji oraz prognozy zmian wynikające z ich realizacji.

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczanie zjawiska przemocy w Gminie Budzów.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie zasięgu działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
2. Zwiększenie dostępności wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową na obszarze Gminy Budzów i podniesienie efektywności pracy podmiotów zaangażowanych w działanie na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej;
3. Wzrost wykorzystania narzędzi przyczyniających się do zwiększenia skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową;
4. Podnoszenie poziomu kompetencji zawodowych pracowników realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz dalsza współpraca służb działających w sferze przemocy w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Cel Główny		Zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczanie zjawiska przemocy w Gminie Budzów.			
Cel szczegółowy 1		Zwiększenie zasięgu działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej			
Zadanie 1.1.		Upowszechnianie informacji z zakresu profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej			
Kluczowe działania		Realizatorzy Programu	Podmioty zaangażowane	Termin realizacji	Wskaźnik
1.1.1.	Upowszechnianie informacji na temat dostępnych form pomocy dla osób doznających przemocy i stosujących przemoc poprzez środki komunikacji tradycyjnej a także plakaty i broszury.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budzowie, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Budzów	UG Budzów; Placówki Oświatowe; Ośrodki Zdrowia; GKRPA.	2024-2030	- liczba opracowanych informacji; - liczba publikacji.
Zadanie 1.2.		Zwiększenie poziomu wiedzy w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej			
1.2.1.	Spotkania z rodzicami w Szkołach Podstawowych na terenie Gminy Budzów poruszające tematykę z zakresu metod opiekuńczych i wychowawczych alternatywnych wobec stosowania przemocy oraz służących wzrostowi kompetencji rodziców i opiekunów w rodzinach zagrożonych przemocą.	Placówki Oświatowe	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budzowie przy współpracy z ZIK PCPR	1 raz w roku.	- liczba Szkół; - liczba zrealizowanych spotkań; - liczba uczestników;

Cel szczegółowy 2		Zwiększenie dostępności wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową na obszarze Gminy Budzów i podniesienie efektywności pracy podmiotów zaangażowanych w działanie na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej			
Zadanie 2.1.		Intensyfikacja działań podejmowanych przez podmioty i organizacje pozarządowe na rzecz wsparcia osób doznających przemocy domowej			
2.1.1.	Funkcjonowanie nowo powołanego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Budzowie	Przedstawiciele Instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Budzowie		2024-2030	- liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych; - liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych; - liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych; - liczba osób objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych; - liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych.
2.1.2.	Udzielanie przez instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej specjalistycznego poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budzowie; Urząd Gminy Budzów; Ośrodki Zdrowia; Placówki Oświatowe; Gminna Komisja ds. Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Budzowie.	Przy współpracy ZIK PCPR Sucha Beskidzka	2024-2030	- Liczba osób objętych poradnictwem ogółem, w tym: • medycznym • psychologicznym • prawnym • socjalnym • zawodowym • rodzinnym.
2.1.3.	Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej całodobowego schronienia.	Zespół Interwencji Kryzysowej PCPR w Suchej Beskidzkiej;		2024-2030	- liczba osób doznających przemocy; którym udzielono całodobowego schronienia ogółem; w tym: liczba kobiet, w tym niepełnosprawnych i starszych, liczba mężczyzn, w tym

					niepełnosprawnych i starszych, liczba dzieci w tym niepełnosprawnych.
2.1.4.	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej poprzez odizolowanie od osoby stosującej przemoc zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budzowie	Policja; Służba zdrowia, Sądy powszechne	2024-2030	- liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w razie zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą -liczba wniosków skierowanych do Sądu -liczba orzeczeń o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.
2.1.5.	Monitoring skuteczności działań na rzecz osób doznających przemocy domowej.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Budzów.	Policja.	2024-2030	- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy domowej. - liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań -liczba osób wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”.
Cel szczegółowy 3	Wzrost wykorzystania narzędzi przyczyniających się do zwiększenia skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową				
Zadanie 3.1.	Poszerzenie działań skierowanych do osób stosujących przemoc domową				

3.1.1.	Opracowanie i rozpowszechnianie informacji dotyczącej instytucji i organizacji, działających na terenie gminy Budzów i powiatu suskiego, które oferują pomoc osobom stosującym przemoc domową, w szczególności realizujących programy korekcyjno-edukacyjne i psychologiczno-terapeutyczne.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Budzów	Przy współpracy ZIK PCPR Sucha Beskidzka GOPS w Budzowie	2024-2030	- liczba przekazanych informacji ogółem.
Zadanie 3.2.		Interweniowanie i reagowanie służb w przypadku występowania przemocy domowej			
3.2.1.	Interwencja i podjęcie działań przez służby z uwagi na podejrzenie przemocy domowej poprzez stosowanie procedury „Niebieskie Karty”.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budzowie Policja; Placówki Oświatowe; Ośrodki Zdrowia; GKRPA w Budzowie		2024-2030	- liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty – A” sporządzonych przez przedstawicieli: • GOPS • Policji • Ochrony zdrowia • Oświaty • GKRPA - liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”; - liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”, wskazanych jako osoby stosujące przemoc domową; - liczba wypełnionych formularzy „NK- D”; - liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową; - liczba odmów wszczęcia postępowania w sprawach związanych z przemocą domową;

					<ul style="list-style-type: none"> - liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową poprzez sporządzenie aktu oskarżenia; - liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą domową poprzez umorzenie postępowania.
3.2.2.	Kierowanie osób stosujących przemoc do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Budzów.		2024-2030	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wydanych skierowań; - liczba osób które podjęły program - liczba osób, które ukończyły program; - liczba zawiadomień o popełnieniu wykroczenia o którym mowa w art. 66c ustawy z 20 maja 1971 r. Kodeks Wykroczeń.
3.2.3.	Wykorzystywanie instrumentów prawnych, które pozwalają na odizolowanie osoby dotkniętej przemocą od osoby stosującej przemoc.	Policja, Sąd, Prokuratura.		2024-2030	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wniosków o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania (...) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. poz. 1576. - liczba nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia zgodnie z art. 15aa Ustawy o Policji; - liczba zakazów zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego

					otoczenia zgodnie z art. 15aa Ustawy o Policji; - liczba zakazów zbliżania zgodnie z art. 15aa Ustawy o Policji; - liczba zakazów kontaktowania się zgodnie z art. 15aaa Ustawy o Policji; - liczba wydanych środków zapobiegawczych w postaci zakazu zbliżania i nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania na podstawie Kodeksu Postępowania Karnego.
Cel szczegółowy 4		Podnoszenie poziomu kompetencji zawodowych pracowników realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz dalsza współpraca służb działających w sferze przemocy w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług			
Zadanie 4.1.		Podnoszenie i rozwijanie kompetencji służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zabezpieczenie przed skutkami wypalenia zawodowego osób pracujących z osobami stosującymi przemoc i z osobami doświadczającymi przemocy			
4.1.1.	Szkolenia dla pracowników socjalnych oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego podnoszące kwalifikacje i kompetencje w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budzowie; Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Budzów.		1 raz w roku	- liczba przeszkolonych osób - liczba zrealizowanych szkoleń;

Monitoring i ewaluacja Programu mają na celu sprawdzanie efektywności i zgodności prowadzonych działań z założonymi wcześniej celami, by w konsekwencji zwiększać efektywność pracy poszczególnych jednostek zaangażowanych w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Określone w Programie cele, działania i wskaźniki powinny być na bieżąco monitorowane i weryfikowane, z uwzględnieniem szybko zmieniającego się otoczenia zewnętrznego oraz zasobów gminy i potrzeb jej mieszkańców, co pozwoli na ewentualną modyfikację zaplanowanych działań.

Program poddawany będzie ewaluacji corocznie w terminie do końca maja danego roku w oparciu o dane przygotowane przez podmioty zaangażowane w jego realizację. Na podstawie zebranych danych statystycznych i opisowych zostanie opracowane sprawozdanie zawierające podsumowanie i wnioski płynące z realizacji działań w danym roku sprawozdawczym, z uwzględnieniem priorytetów i potrzeb w zakresie przyszłych zadań realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Podmiotem odpowiedzialnym za monitoring i ewaluację programu będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budzowie we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Budzów.

Źródła finansowania.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Budzów na lata 2024- 2030 będą środki własne Gminy, ewentualnie środki z budżetu województwa oraz inne, przeznaczone na realizację zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej.

SPIS TABEL

Tabela 1 Zasoby instytucjonalne w ramach realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Tabela 2 Analiza SWOT.....

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Liczba procedur NK prowadzona w okresie 2020 - 2023 w Gminie Budzów

BIBLIOGRAFIA

1. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, Warszawa 2023, (Uchwała nr 205, Rady Ministrów z dnia 9 Listopada 2023 r. poz,1232).
2. Lokalna diagnoza przemocy domowej na obszarze Gminy Budzów, Budzów, 2024
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.